

גשר בין שירותי הבריאות - ניידת ממוגרפיה לנשים בקהילה

ורה גונצ'רוב גלין - מקדמת בריאות מחוזית | מירה שטיבלר בר-עוז - מנהלת היחידה הניידת לבריאות האישה
מזי אייאסו - מנהלת אחיות מרחבית | אנה קריץ - מנהלת אחיות מרחבית
ליאת לובינסקי - מנהלת אחיות מרחבית | רויטל תורג'מן - מנהלת אחיות מחוזית
מחוז דרום, מאוחדת

תוצאות:

רקע:

סרטן השד הוא הסרטן הראשון בשכיחותו בקרב נשים בישראל ובעולם. על פי נתוני משרד הבריאות, במידה והמחלה מאובחנת בשלבים מוקדמים סיכויי ההחלמה יכולים להגיע ל-90%.

אחד האתגרים המרכזיים עמו מתמודדת מערכת הבריאות בישראל הוא הפער בשירותי הרפואה בין מרכז הארץ לפריפריה ובפרט באזור הנגב. תושבי האזור מתמודדים עם מחסור חמור בכוח אדם רפואי, הכולל רופאים, אחיות ואנשי מקצוע פרא-רפואיים, מה שמוביל לעומסים כבדים ולזמני המתנה ממושכים.

בנוסף, קיימת מגבלה בתשתיות הרפואיות – מרחקים גדולים בין יישובים למרכזים רפואיים, עומס על בתי חולים קיימים, ופערים בזמינות של שירותים מתקדמים כגון שירותי אבחון, דימות ושיקום.

הגדרת הבעיה:

בעשור האחרון חלה עליה בכמות המוות על שירותי רפואה בשל הריחוק מביתם ובשל זמני המתנה ארוכים. עובדה זו מפחיתה את סיכויי ההחלמה והריפוי של סרטן השד. התופעה אף משמעותית יותר בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בישראל.

המטרה:

העלאת שיעורי ביצוע בדיקות ממוגרפיה בקרב נשים בגילאים 51-74 המתגוררות בפריפריה, לגילוי מוקדם של סרטן השד, על ידי הנגשת ניידת ממוגרפיה באזור המגורים בעיקר באזורים שבהם יש פער במכוני דימות או פער בזמינות תורים.

השיטה:

הפעלת ניידת ממוגרפיה ו-US שד במקומות שבהם ישנו פער בשירותי אבחון באמצעות:

- זימונים יזומים ע"י צוותי המרפאות והנגשה תרבותית בשילוב עם מוקד ייעודי לזימון תורים.
- שליחת סמס + תזכורת למבוטחות הנמצאות בקרבה גיאוגרפית למקום הגעת הניידת
- פרסום במדיה החברתית כדוגמת פייסבוק.

מתוך כ- **750** נשים שזמנו לביצוע הבדיקה החל משנת 2025

ביצעו את הבדיקה בפועל **500** נשים.

שיעור היענות של **66%** בדומה לנתונים הקיימים בספרות בישראל.

מתוך **500** נשים שנבדקו **56** נשים הופנו להמשך בירור (11% מהנשים)

15% מהמטופלות שביצעו את הבדיקה משתייכות לאוכלוסייה החרדית

מסקנות והמלצות:

באמצעות הניידת ניתן להעלות את שיעור ההיענות לבדיקה, לגלות מוקדם מקרים של סרטן שד, ולהפחית את שיעורי התחלואה והתמותה. זימון אישי ויזום ע"י צוותי המרפאה, הפרסום במדיות ושליחת תזכורות מעלים את שיעורי ההיענות לביצוע הבדיקות.

הניידת מאפשרת מתן שירותי אבחון מוקדם לגילוי סרטן השד בקרבת מקום מגוריהן של הנשים, ובכך מסירה חסמים גיאוגרפיים, כלכליים ותרבותיים אשר לעיתים מונעים מהן לגשת לבדיקה.

